

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПРАЦІ І СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр та назва спеціальності	051 Економіка (Цифрова економіка)
Назва освітньо-професійної програми	Цифрова економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Економіки та цифрового бізнесу
Статус навчальної дисципліни	ОК-19 ОПП «Цифрова економіка»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Терешко Юлія Володимирівна
yugat@ukr.net

Доцент кафедри економіки та цифрового бізнесу,
Кандидат наук з економіки, доцент

Терешко Юлія Володимирівна
yugat@ukr.net

Доцент кафедри економіки та цифрового бізнесу,
Кандидат наук з економіки, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Дисципліна «Економіка праці і соціально-трудова відносини» розглядаються питання органічної взаємодії праці і людини, що набувають гострого характеру в процесі здійснення ринкових реформ в Україні. Економіка праці і соціально трудові відносини – це галузь економічної науки, яка вивчає закономірності і способи раціонального формування, використання, відтворення і розвитку людського потенціалу, організації та стимулювання ефективної

	трудової діяльності працюючих, формування та розвиток соціально-трудова відносин. Це у комплексі дозволяє сформувати компетенції, необхідні для практичної реалізації резервів підвищення ефективності праці з метою забезпечення прогресивного розвитку соціально-трудова відносин та економічної ефективності.
Мета дисципліни	Метою викладання економіки праці та соціально-трудова відносин є формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних рішень за наявних обмежених трудових ресурсів та альтернативних методів їх використання. Предметом навчальної дисципліни є вивчення економічних відносин на підприємстві з точки зору економіки праці, а також вивчення особливостей соціально-трудова відносин на підприємствах різної форми власності.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
Результати навчання	ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин. ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 7 кредитів ЄКТС 210 годин. Для денної форми навчання: лекції – 36 годин, практичні заняття – 36 години, самостійна робота – 138 годин.
Форма підсумкового контролю	Екзамен. Види занять: лекції, практичні заняття. Методи навчання: інноваційні (робота в малих групах, навчальна дискусія, презентація) та традиційні (пояснювально-ілюстративний, проблемного викладання матеріалу, дослідницький, тестування, підготовка доповідей).
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається на 3 курсі у 2 –му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1	1. Об'єкт, предмет та завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини» Праця як об'єкт вивчення дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини». Предмет і завдання дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини». Взаємозв'язок дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини» з іншими економічними дисциплінами.
Тема 2	2. Праця як сфера життєдіяльності та природний фактор виробництва Сутність та характер праці її соціальні аспекти.

	<p>Види праці та її характеристика. Трудовий час та особливості його виміру</p>
Тема 3	<p>3. Соціально-трудові відносини як система Система соціально-трудових відносин. Роботодавці та наймані працівники в системі соціально-трудових відносин. Сутність соціальної політики та її особливості в Україні</p>
Тема 4	<p>4. Механізм функціонування системи соціально-трудових відносин: організаційний аспект. Формування та розвиток соціально-трудових відносин в суспільстві. Поняття соціального захисту та його основні напрями.</p>
Тема 5	<p>5. Соціальне партнерство. Суть, види і функції соціального партнерства. Моделі соціального партнерства. Колдоговірне регулювання соціально-трудової сфери.</p>
Тема 6	<p>6. Ринок праці та його регулювання. Поняття ринку праці, його елементи та функції. Типи і моделі ринку праці. Сегментація ринку праці. Сучасний стан і регулювання ринку праці в Україні.</p>
Тема 7	<p>7. Соціально-трудові відносини зайнятості. Поняття та види зайнятості. Державне регулювання зайнятості населення в Україні. Безробіття і його характеристика. Види та форми безробіття. Світові, національні та регіональні особливості зайнятості та безробіття.</p>
Тема 8	<p>8. Планування праці Сутність планування праці та його вплив на діяльність суб'єктів господарювання. Планування чисельності персоналу. Планування соціального розвитку трудових колективів.</p>

Тема 9	<p>9. Організація праці Поняття і основні напрями організації праці. Форми розподілу і кооперації праці. Класифікація робочих місць, їх організація, планування і обслуговування.</p>
Тема 10	<p>10. Продуктивність та ефективність праці Суть і значення продуктивності праці. Показники і методи виміру продуктивності праці. Фактори зростання продуктивності праці. Резерви зростання продуктивності праці.</p>
Тема 11	<p>11. Організація оплати праці та тарифна система Сутність, функції та принципи організації праці Види праці Тарифна система оплати праці</p>
Тема 12	<p>12. Форми та системи оплати праці Форми та системи заробітної плати Колективні системи оплати праці Договірні системи оплати праці</p>
Тема 13	<p>13. Види мотивування праці Організація преміювання робітників Види преміювання</p>
Тема 14	<p>14. Сутність та інформаційна база аналізу трудових показників Інституціональне підґрунтя та інформаційна база аналізу трудових показників</p>
Тема 15	<p>15. Методика планування трудових показників Сутність нормування праці. Об'єкти нормування праці. Нормування робочого часу. Нормативи і норми праці. Методи встановлення норм.</p>
Тема 16	<p>16. Аналіз, звітність та аудит в сфері труда Система трудових показників: продуктивність та ефективність праці Види звітності. Основні показники звітності та аудиту у сфері праці</p>

Тема 17	17. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання і вдосконалення соціально-трудових відносин Сутність і завдання моніторингу соціально-трудової сфери. Напрями моніторингу соціально-трудової сфери. Джерела інформації для здійснення моніторингу соціально-трудової сфери
Тема 18	18. Міжнародна організація труда (МОТ) та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин Керівні органи МОП: генеральна конференція, адміністративна рада, міжнародне бюро праці.
Тема 19	19. Міжнародний досвід регулювання соціально-трудових відносин Міжнародна організація праці, основні завдання, конвенції та рекомендації.
Тема20	Міжнародний кодекс праці

Список рекомендованих джерел

1. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Текст] : навч. посіб. / Никифорак В.А., Водянка Л.Д., Кобеля З.І., Никифорак О.Я. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018.332с.
  2. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Текст] : навч. посіб. /Гриньова В.М., Шульга Г.Ю. Київ : Знання, 2010.310с.
  3. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Текст] : підручник./ Грішнова О.А. Київ : Знання, 2004. 535с.
  4. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / [А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. Київ : КНЕУ, 2009. 711 с.
  5. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Підручник / В.Г.Акулов. Київ : Знання, 2012. 390с.
  6. Стівчатий А.М. Економіка праці і соціально-трудові відносини. [Текст] : навч. посіб. // А.М. Стівчатий, Ю.В. Терешко. Одеса: ОДУВС, 2010. – 148 с.
  7. Терешко Ю.В. Деякі аспекти мотивування персоналу в умовах використання методу грейдування// Наук. журнал «ECONOMICS AND FINANCE», Collection of scientific articles / Fidelite editions Namur, Belgique, 2017 – с.132-136
  8. Терешко Ю.В. Вплив демографічного фактору на стан ринку праці України//Ю.В.Терешко//Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка та управління в умовах побудови інформаційного суспільства» (м. Одеса, 7-9 квітня 2020 р.). – ДУІТЗ, 2020. – С. 12 – 16.
1. Репозитарій університету: www.suitt.edu.ua/library/

Інформація про консультації

Щопонеділка у вересні-грудні 2023 року що середі 15.00-17.00 за посиланням на платформі Zoom

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує розв'язок задач та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle, за посиланням <https://e-learning.suitt.edu.ua/>